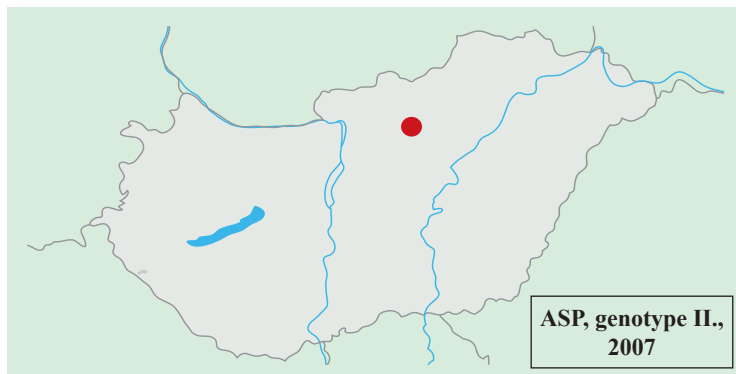
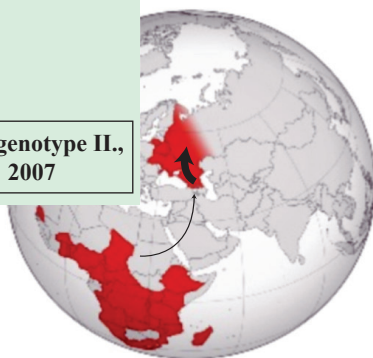

Ne terjedjen tovább az afrikai sertéspestis!

Mit tegyek sertéstartóként?!

2018

*Ezen kiadvány a MOÁE Sertés-Egészségügyi Társasága és a Magyarországi
Sertésenyésztők és Sertéstartók Szövetsége közös tájékoztatója*

A mese valósággá vált. **Az Afrikai Farkas** (angolul: african swine fever) betette a lábát Magyarországra

Ha most nem figyelsz oda a teleped járványvédelmére évekre el kell felejtse, hogy a sertéstartásból jól-rosszul megélj.

Tudtad, hogy a hazánkban jelenleg bennálló kocaállomány értéke minimum 30 000 000 000 (**HARMINC MILLIÁRD**) forint? Tudtad, hogy az egy év alatt megtermelt 4,5 millió vágósertés értéke minimum 200 000 0000 000 (**KETTŐSZÁZMILLIÁRD**) forint. Tudtad, hogy több ezer ember élete és jövedelme függ az ágazatban végzett munkádtól.

És most az a reális veszély fenyeget, hogy mindez évekre megszűnik, felszámolódik, lehetetlenné válik.

Az ok egy fertőző betegség, amelynek neve: afrikai sertéspestis. Amennyiben nem tudunk megálljt parancsolni ennek a rettegett kórnak, mindannyian: sertéstelepen, vágóhídon, takarmánykeverőben, a húsertéskezítési láncban, az élőállat szállításban dolgozók elveszíthetik a munkájukat, mert annak a tárgya, a sertés felszámolásra kerülhet.

Csak Te, sertéstelep tulajdonos, takarmánykeverő üzem vezető, vágóhíd és élelmiszer feldolgozó és forgalmazó manager tudod megakadályozni, hogy az afrikai sertéspestis továbbterjedjen a már bejelentett Heves megyei területről.

Ha Te nagylétszámú tenyésztő vagy árutermelő hízó **telep tulajdonosa, vezetője** vagy

- vedd figyelembe, hogy minden egyes lépésszámmal, döntésszámmal, állattal, állati eredetű termékkel, anyaggal, mozgatással potenciálisan tovább hurcolhatod ezen betegség kórokozóját, vírusát,
- vedd tudomásul, hogy büntetőjogi felelősség van abban, hogy megakadályozd a betegség továbbterjesztését,
- figyeld rendszeresen a betegség által érintett területekről a NÉBIH tematikus honlapján az információkat www.portal.nebih.gov.hu/afrikai-sertespestis
- még ma vedd elő a teleped járványvédelmi tervét, olvasd át, gondold végig, konzultáld meg állatorvosoddal: alkalmas-e az afrikai sertéspestis jelentette járványveszély telepeden kívül tartására. Ha nem a hét végén kötelezd az állatorvosodat és a telepvezetődet, hogy olyan járványvédelmi tervet készítsenek, amely alkalmas erre a feladatra! Ha kétségeik vannak, fordulj az illetékes járási főállatorvoshoz, vagy keresd a **MASETA-t!**
- Járd végre körbe a telepedet, **ellenőrizd alaposan a kerítésed!** Ha az évek múlása a kellenél nagyobb folytonossági hiányt eredményezett, legyen az első dolgod a kijavítás, most! Ha ez nem elegendő akár újabb, második kerítés, vagy villanypásztor segíthet.
- **Szabályozd a személyforgalmat** a minimumra. Kinek feltétlenül indokolt bemenni a telepre, kivel lehet megbeszélni a feladatokat a telepen kívül eső helyiségekben, dönts el mielőbb! Akinek mindenképpen be kell menni, annak a legszigorúbb fekete-fehér öltöző használatot, befürdést, kifürdést, külön látogatói öltözetet kell előírni, és a mi még fontosabb megkövetelni. Aki nem hajlandó rendesen megfürödni, haját mosni a belépéskor, mindezt ellenőriztetten, az jobb, ha a telepen kívül marad, most szakítsd meg vele a kapcsolatodat! Minden egyes látogatóról – még TENMAGADRÓL is – pontos, naprakész dokumentációd legyen!

- A **kéz és lábfertőtlenítők** használhatóságára eddig is nagy gondot fordítottál, most mindent fokozni kell. Azonnal nevezz ki egy egyszemélyes felelőst, akinek az a dolga, hogy bármely napszakban a fertőtlenítés mindenütt megvalósulhasson!
- Ha olyan teleped van, amelynek **takarmány ellátása** csak úgy oldható meg, hogy a takarmány szállító jármű bemegy a telepre, ellenőrizd a jármű fertőtlenítettségét. Csinálj egy olyan helyen saját fertőtlenítőt, amely nem a telep vonalában, hanem attól távolabb van, egy szabad, betonozott placc, ahol a Te megbízható embered dokumentáltan lefertőtleníti a telepre beengedés előtt a járművet. Ugyancsak ellenőrizd, hogy a szállító jármű gépkocsi vezetője és esetleges kísérője nem szállhat ki a szállításhoz használt ruhában a gépjármű fülkéjéből. Ha erre van szükség, akkor teljes testet fedő egyszerhasználatos overall használtass, megfelelő cipő védővel. Mindig pontosan tudd, honnan érkezett a szállítójármű és mi a következő uticélja. Legyen ez dokumentált. Amelyik takarmánykeverő nem hajlandó betartani ezeket a szabályokat az **NEM LEHET** a Te partnered.
- Szerencsés vagy, ha van a telepeden hullaégető. Használd, mert ez ad garanciát a védekezésre. Ha a hullák elszállítását valamely arra illetékes vállalkozás végzi, kiemelten fontos, hogy **NE ELÉGEDJ MEG** a kerítés vonalába helyezett hullatárolóból való elvitellel. Csinálj egy olyan helyen saját fertőtlenítőt, amely nem a telep vonalában, hanem attól távolabb van, egy szabad, betonozott placc, ahol a Te megbízható embered lefertőtleníti a telep hulláit elszállító járművet. És a telepről ide egy másik, a Te tulajdonodban lévő járművel hordasd ki a hullákat úgy, hogy ne érintkezessenek a járművel egymással (ne ugyanazon a napon vidd ki amikor az elszállítás van).
- Ugye már sokszor kellett csalódnod, amikor azt gondoltad, hogy új állatok érkezésekor a karantént megcsinálhatod a telepen belül. Mostanában a folyamatos feltöltésű áru-termelő hízótelepek vannak kitéve ezen gyakorlatból adódó **HATALMAS** veszélynek. Ha egyszer a farkas a telepedre tette a lábát, akkor ott az egyedüli megoldás a radikális humánus eutanáziával végrehajtott állomány megszüntetés (stamping out). **FELEJTS EL EZT A MEGOLDÁST**. Már ma keress egy olyan telepet, ahol a karanténzás biztosítható.
- A munkád eredménye a különböző korcsoportú (választott malac, előnevelt hízó, vágósertés, tenyészkocacüldő, kan, tenyész koca) értékesítése. A szállítás során végezz hőmérséklet mérést a szállítandó állatokon, akár olyan hőmérők felhasználásával, amelyek működése nem a direkt kontakton alapul (infrahőmérők). Ilyenkor arra figyelj, hogy a csoportban vannak-e kiugróan magas hőmérséklettel rendelkező egyedek. Ne engedd a szállítást, addig míg nem dokumentáltad az adatokat.
- Az állományod állategészségügyi ellátását végző állatorvosnak a **HELYSZINEN**, a járványtani körülmények értékelése, a beteg állatok klinikai vizsgálata valamint elhullása esetén a hullák boncolása után kell döntést hoznia az Afrikai Sertés Pestis (ASP) kizárására irányuló laboratóriumi mintaküldésről, továbbá az illetékes hatósági állatorvos értesítésének szükségességéről. A telepet ellátó állatorvos **FELELŐSÉGE**, a helyszínen elvégzett vizsgálatok eredménye alapján a **BETEGSÉG GYANÚJÁNAK FELISMERÉSE**. **NE FELEDD AZONBAN**, hogy a TE kötelességed olyan munkatársak alkalmazása a telepen, olyan továbbképzések biztosítása a telepi dolgozók részére, amelyeken megismer-

hetik a fertőző betegségek felismerésének, mindenki által kötelezően alkalmazandó, mód-szereit. Már ma szervezd meg ezt a továbbképzést az afrikai sertéspestis vonatkozásában!

- Minden telepi munkatárs figyelje:
 - az állományban több sertésnek 40 °C feletti lázas hőmérséklet emelkedése van, amely 3 napig tartó antibiotikum kezelés után sem múlik el
 - az állományban, több korcsoportban is vannak bágyadt, étvágytalan és/vagy lázas egyedek
 - az előbbieket mellett bőrvérzés figyelhető meg
 - hirtelen elhullás, negatív boncletet (nincs olyan elváltozás, amely az elhullást egyértelműen magyarázza)
 - több korcsoportban a megszokottnál jelentősen nagyobb (pl. másfélszeresre növekedés) mértékű elhullás jelentkezik
- Követeld meg a telepet ellátó állatorvostól, hogy **napi gyakorisággal** végezze el az elhullott állatok kórbonctani vizsgálatát. Küldjön **minden héten** legalább két hullát az illetékes állategészségügyi intézetbe kifejezett afrikai sertéspestis kivizsgálásra.
- Nézd meg mennyi és milyen fertőtlenítő szered van a telepen. Gondoskodj róla, hogy legalább 4 hétre elegendő készleted legyen!
- Naponta követeld meg, hogy jelentést kapjál a telep sertéscsoportjai elhullásáról. amennyiben az
 - szopós malacok esetében meghaladja a 20 %-ot vagy
 - növendék korcsoportban meghaladja a 10 %-ot vagy
 - hízósertések között több mint 5 % vagy
 - tenyészállatoknál 5 % feletti vagy
 - a napi elhullás bármely korcsoportban a korábbi napi átlaghoz képest számottevően (pl. másfélszeresre növekedés) megemelkedett,**AZONNAL KONZULTÁLJ ÁLLATORVOSODDAL**
- Informálódj a dolgozóidtól, ki vesz részt rendszeresen vadászatokon, akár aktív vadászként, vagy bármilyen segéderőként, kérd meg, hogy tudassa veled, ha ilyenén részt vett és kérd meg arra is, hogy ezen vadászatokat követően még intenzívebben figyeljen a személyes higiéniájára.
- Ne feledd! Azok akik most sem értik, és teszik azt ami ilyenkor az egyetlen megoldás lehet a sertésállományod megvédésére, jobb ha most elbocsájtod, mielőtt még megszüntetik a megélhetésed!
- Egy ilyen hatalmas feladat végrehajtása során, minden szereplő a legjobb tudását igyekszik nyújtani a sikeres védekezés megvalósítása érdekében. Mégis előfordulhat, hogy kétségeid vannak az intézkedések hatékonyságát, szakszerűségét, módját illetően. Szeretné ezt valakivel megbeszélni, áttekinteni, hogy a közös cél elérhető legyen? Fordulj bizalommal az illetékes járási főállatorvoshoz, vagy írd e-mail-t a **MASETA**-nak, **maseta.moae@gmail.com** – vagy a **Magyarországi Sertésenyésztők és Sertéstartók Szövetségének**, **info@msts.eu** a kérdésedről, javaslatodról.